

НАРОДНА ОПЕРА РУСЕ

К 78/Д 96

120000868672

ЕВГЕНИЙ ОНЕГИН

РУСЕ

1957 г.

48
296

НАРОДНА ОПЕРА — РУСЕ

ЕВГЕНИЙ ОНЕГИН

МУЗИКА

П. И. ЧАЙКОВСКИ

Регионална библиотека
"Любен Каравелов"

120000868672

444449

THE HISTORY OF THE

REPUBLIC OF THE UNITED STATES
OF AMERICA

BY

ЕВГЕНИЙ ОНЕГИН

Лирична опера в три действия, седем картини — музика П. И. Чайковски; либрето по едноименният роман на А. С. Пушкин, от Чайковски и К. Шиловски. Първото представление се състояло на 17 III 1879 г. в Москва в Малий театър. Изпълнители са били ученици от Московската консерватория.

Постановка на госта-режисьор от Софийската народна опера Илия Иванов — лауреат на Димитровска награда; музикално оформление на главният диригент Ромео Райчев; художник-проектант Цанко Димитров; балетмайстор Асен Манолов; хормайстор Николай Николаев.

Действащи лица:

ЛАРИНА — помещица	.	.	.	.	мецосопран
ТАТЯНА — нейни дъщери	.	.	.	.	сопран
ОЛГА —	.	.	.	.	мецосопран
ФИЛИПОВНА — бавачка	.	.	.	.	мецосопран
ЕВГЕНИЙ ОНЕГИН	.	.	.	.	баритон
ЛЕНСКИ	.	.	.	.	тенор
КНЯЗ ГРЕМИН	.	.	.	.	бас
РОТНИЙ	.	.	.	.	бас
ЗАРЕЦКИ	.	.	.	.	бас
ТРИКЕ — французин	.	.	.	.	тенор
ГИЙО — камердинер на Онегин	.	.	.	.	

Селяни, селянки, гости на бала, помещици и др.

Действието става на село в имението на Ларина и в Петербург (VI и VII картини) през 20-те години на XIX век.

Пом., режисьори: Емил Манов и Отто Малеев.

Корепетитори: В. Кобарелова, К. Рашенова, А. Дюлгерова,
Ст. Цонев

Инспициент Люба Хаджиева

Театър майстор Т. Иванов

Зав. художествено осветление Ц. Сокеров

Зав. декоративно ателие Хр. Арнаудов

Зав. шивашко ателие — дамски отдел Йорд. Кисева
мъжки отдел М. Колев

THE TWO PARTS

THE FIRST PART OF THE HISTORY OF THE
LIFE OF THE LATE KING CHARLES THE FIRST
BY JOHN BURNET
IN TWO VOLUMES
THE SECOND PART OF THE HISTORY OF THE
LIFE OF THE LATE KING CHARLES THE FIRST
BY JOHN BURNET
IN TWO VOLUMES

LONDON: Printed by J. B. 1704

THE SECOND PART OF THE HISTORY OF THE
LIFE OF THE LATE KING CHARLES THE FIRST
BY JOHN BURNET
IN TWO VOLUMES

THE SECOND PART OF THE HISTORY OF THE
LIFE OF THE LATE KING CHARLES THE FIRST
BY JOHN BURNET
IN TWO VOLUMES

THE SECOND PART OF THE HISTORY OF THE
LIFE OF THE LATE KING CHARLES THE FIRST
BY JOHN BURNET
IN TWO VOLUMES

THE SECOND PART OF THE HISTORY OF THE
LIFE OF THE LATE KING CHARLES THE FIRST
BY JOHN BURNET
IN TWO VOLUMES

THE SECOND PART OF THE HISTORY OF THE
LIFE OF THE LATE KING CHARLES THE FIRST
BY JOHN BURNET
IN TWO VOLUMES

ИЛИЯ ИВАНОВ
лауреат на Димитровска награда

ЕВГЕНИЙ ОНЕГИН

СЪДЪРЖАНИЕ

ПЪРВА КАРТИНА. Тиха лятна привечер. Домът на помещицата Ларина сред голяма сенчеста градина. Ларина и дъщерята Филиповна приготвяват сладко. Из разтворените прозорци на господарския дом се чува девича песен. Пянт дъщерите на Ларина—мечтателната Татяна и жизнерадостната Олга. Песента им събужда у Ларина възпоминание за отдавна минали дни, за увлеченията на младостта и които е трябвало да замени с дребните грижи на брачното и семейно всекидневие.

От далеч се чува звънка песен, която се приближава. Това е песента на крепостните селяни на Ларина, които се завръщат от жетва. Те пеят и играят пред го подарката. Мечтателната Татяна с книга в ръка разсеяно следи танцуващите. Жизнерадостната и закачлива Олга се радва на песните и игрите на селяните и дава свобода на веселия си нрав.

Пристига съседът на Ларина, Владимир Ленски, млад поет, пламенно влюбен в Олга. С него идва и Евгений Онегин, хладен, скучаещ в селската обстановка столичанин. Татяна вижда в Онегин идеалния образ на мъж създаден в нейното въображение от романите, които е чела и се влюбва в него.

До като Ленски и Олга непринудено откриват чувствата си един към друг, хладният и високомерен Онегин с отегчение разказва за болестта на чичо си и за своята скука.

ВТОРА КАРТИНА. Спалнята на Татяна. Девојката развълнувана от срещата с Онегин не може да заспи. Тя моли дойката да ѝ разкаже за своята младост. Филиповна ѝ разказва за нерадостния си живот, но Татяна не я слуша. Нейните мисли, цялото ѝ същество е устремено към Онегин. Когато дойката излиза, Татяна решава да напише писмо на Онегин, в което с искрени и прости думи излива чистите си момински чувства.

Минава безсънната нощ. Овчарски рог възвестява настъпващото утро. Дойката идва да събуди Татяна. Татяна я моли да изпрати писмото до Онегин.

ТРЕТА КАРТИНА. Уединено кътче в градината на Ларини. Неспokoйната Татяна с трепетно въннение очаква Онегин, неговият отговор на моминското ѝ признание. Идва Онегин. Хладно и разсъдъчно звучи неговата изповед; благодари ѝ за искреното признание, но не може да отговори с взаимност на нейната любов, тъй като не е създаден за семейно щастие и покровителствено я съветва да се научи да владее себе си.

ЧЕТВЪРТА КАРТИНА. Запа в дома на Ларини. Малък бал по случай именния ден на Татяна. Сред гостите са Ленски и Онегин. Евгений се сърди на приятеля си, че го е довел на този глупав бал да скучае и да слуша сплетните на провинциалните клюкарки. За да му отмъсти, Онегин започва да ухажва Олга. Кокетството на Олга оскърява, а поведението на Онегин възмущава Ленски. Чувствително засегнат от отказа на Олга да танцува с него котилън и от предпочитанието ѝ към Онегин, Ленски завладян от ревност и безумен гняв, предизвиква Онегин на дуел.

ПЕТА КАРТИНА. Мразовито зимно утро. Край заледения мост до селска воденица, Ленски и неговият секундат Зарецки очакват закъснелия за дуела Онегин. Ленски се отдава на размисъл — спомня си тъй рано отлетялото щастие. А какво ли го очаква? Какво ли ще му донесе настъпващия ден? ...

Идва Онегин със своя камердинер, французинът Гийо. Онегин и Ленски си спомнят миналата дружба, съзнават безмислието на дуела, колебаят се, дали не е по-добре да се помирят, да се разделят като приятели, но късно. Гордостта им, а и присъствието на известният интригант Зарецки, порочната условност на времето, всичко това не им позволява да си подадат ръка. Зарецки отмерва дистанцията. Изстрел. Ленски пада убит. Онегин е потресен.

РОМЕО РАЙЧЕВ

гл. диригент

ШЕСТА КАРТИНА. Изминали са години. Завърнал се от странствуване в чужбина, Онегин попада направо на голям Петербургски бал. Тук знатният велможа княз Гремин, приятел и роднина на Онегин го представя на жена си. В блестящата светска красавица Онегин познава скромната селска девойка, чиято любов той някога бе отхвърлил така високомерно. Онегин е развълнуван. Спомените от миналото разгарят страста му и той безумно се влюбва в Татьяна. Онегин вижда в нея своята последна радост и е готов да загине, ако мечтата му не се сбъдне.

СЕДМА КАРТИНА. Отново като безпощаден призрак на пътя на Татьяна се изпречва Онегин, който неотстъпно я преследва навсякъде. Ето и сега, той я намира в стаята ѝ да чете писмото му. Татьяна е смутена, просълзена. Тези сълзи за Онегин са по-скъпи от всяко съкровище. Те говорят, че Татьяна не е безразлична към него и надеждата за взаимност го озарява. Развълнувано и страстно Онегин ѝ разкрива сърцето си:

„Не, поминутно да Ви виждам,
на всъде с Вас и да Ви следвам,
усмивката Ви, погледа Ви,
да ловя с влюбени очи,
и дълго, дълго да Ви слушам..

И съвършенството разбрал
на искрената Ви душа,
пред Вас да гасна във печал...
— в това намирам аз блаженство“

На пламенното признание на Онегин, Татьяна отговаря с искрено признание. Защо да крие, защо да хитрува? Тя още люби Онегина. С мъка и печал си спомня Татьяна срещата в селската пустота, ония блажени времена, когато щастието е било така близко, така възможно. Но съдбата на Татьяна е решена. Тя е ДАДЕНА на друг и ще му бъде вярна цял живот.

Превод на по-важни откъси и арии: 1)
СЦЕНА НА ПИСМОТО — ВТОРА КАРТИНА
(Писмото на Татьяна до Онегин)

(Татяна дълго стои замислена, после става, в силно възмущение и с израз на решителност)

ТАТЯНА: (с въодушевление, сила и страстност)
Ах, нека да загина аз,
но от надежда упоена
зовя блаженството неясно
любовен трепет да узная,
отровното блаженство да изпия,
преследват ме навред мечти!
Навред, навред пред мен е той
съдбовен съблазнител мой,
навред, навред пред мен е той...
(Отива, сяда до масичката, пише, сетне спира)
Не, не е това. Пак отново ще започна
(Скъсва това, което е написала)
Ах! Що ли става с мен? Горя аз цяла...
Не зная как да почна пак...
(Пише, сетне спира и прочита написаното.)
... Аз пиша Ви — дори и туй аз сторих.
Що мога друго да направя?
Сега аз зная, воля Ваша
да ме накажете с презрение!
Но Вий към мойта участ зла
частица жалост запазете,
не ме оставяйте сама.
В' начало исках да мълча,

1) Превел: Я МИЛЕВ

повярвайте, че моят срам
не бихте нивга Вий узнали (Оставя писмото)
О, да, заклех се вечно да тая
в душа си пламенната страст.
Уви! Но сили не достигат!
Каквото ще да става с мен,
ще му призная!
И нека всичко да узнае! . . .

(Пише.)

. . . Зашо, защо дойдохте Вий у нас?
В тази селска пустота
не бих узнала нивга Вас,
ни мъките на скръб горчива.
Да заглуша — но знам ли как,
о'време силните вълнения
в неопитната си душа?
В живота други бих нашла,
съпруга вярна бих била
и майка добродотелна.

(Замисля се, после внезапно се изправя).

Но друг! Не, на никого в света
сърцето си не бих отдала!
Съдбата тъй е отредила
И воля е на небесата — аз да бъда твоя!
Живота цял ми бе залог
за срещата ни неизбежна,
и знам, че бог те е изпратил
до гроб да бъдеш мой пазител.
В съня си нощем те съзирах,
невиден още — мил ми беше,
под твоя поглед се топах,
в душата си гласът ти чувах!
Отдавна — не, не беше сън. . .
Едва дошъл — аз в' миг разбрах,
изтръпнах, цяла запламтах
и в мислите си промълвих:
Той! Това е той!
Нима не слушах твоя глас?
Ти в тишината ми мълвеше,
когато бедните даряхах,
или с молигви подсладявах
измъчената си душа. . .
И ето пак — в този миг,
не ти ли мило ми видение

витаеш в нощния сумрак,
и при възглавето изправен,
не ти ли с радост и любов
нашепваш ми надежди сладки?

(Отново сяда да пише. С необикновен подем на чувствата.)

Но кой си ти: мой ангел ли пазител
или коварен съблазител?
Съмнението разреши. . .
А може би — измама туй е,
заблуда на душата слаба. . .
Но, тъй да бъде. Аз от днес съдбата си
на тебе мили,верявам,
пред тебе горки сълзи лея,
за твоята защита моля!

(С подем.)

Помисли: самотна съм
и никой тук не ме разбира.
Разсъдъка ми изнемогва,
мълчейки — трябва да загина.
Аз чакам теб, очаквам те,
с едничка дума
върни надеждите ми свидни,
или кошмара прекъсни,
дори с упрек заслужаван,
уви, с упрек заслужаван.

(Бързо отива до масата, сяда и набързо довършва пис-
мото: запечатва го без да го чете. Става)

Завършвам! Как да го чета,
от срам и ужас леденея. . .
Но вярвам в гордата Ви чест
и смело Ви се доверявам.

ТРЕТА КАРТИНА

(Сцената представява уединен кът в градината на Ларини.
Самотна лейка. Татяна се втурва развълнувана и изнемошяла.)

ТАТЯНА: Той е тук. . . Тук Евгений!

О боже мой, о боже мой,
какво ли ще помисли той?
Защо в стенанието се вслушах
на изтерзаната душа
а себе си не надделях,
сама изпратих му писмо.
Да, сега подсказва ми сърцето,

над мене той ще се надсмей,
съдбовният ми съблазнител!
О боже мой нещастна как съм
и колко жалка.
Дочувам стъпки, все по-близо,
да той е, той.

(Идва Онегин.)

ОНЕГИН: (Спокойно.)

Вий ми писахте, не възразявайте!
разбрах доверчивото Ви признание
в любов — невинно излияние:
искреността Ви ме затръгна;
в душата ми събуди тя
угасналите рано чувства;
но да Ви хваля аз неща,
в замяна ще се отплатя
с признание също без изкуство.
Изслушайте изповедта ми,
на съд отдавам се пред Вас.

ТАТЯНА: О боже, как ми е обидно и как болно...
(Отпуска се на пейката)

ОНЕГИН: Ако живота си в кръг семеен
поискам да огранича,
ако съдбата повели
съпруг да бъда и баща,
повярвайте, че за жена
избрал бих Вас единствена...
Но аз не съм създаден за блаженство,
то чуждо е за мен всега.
Уви, за Вашите съвършенства
съвсем не съм достоен, да
Кълна се, вярвайте в честта ми,
в семейството ще ни е мъка.
Аз, колкото и да Ви любя,
навикнал с Вас — ще Ви разлюбя.
И помислете, що за „рози“
Химена ще ни поднесе —
и то за дълго може би!

(С увлечение.)

Мечтите, дните отминават, ах отминават,
не ще душа си обновя!
Но аз Ви любя топло, братски
да, братски и по-нежно може би.

Послушайте ме, но без гняв.
Моминското сърце заменя
мечтата леко пак с мечта.
Учете се да си владеете.
Не всеки друг Ви би разбрал;
а слабостта е зла беда!

ПЕТА КАРТИНА

Интродукция, сцена и ария на Ленски.
(Сцената представлява малка селска воденица край брега на замръзнала рекичка. Мразовито утро. При вдигането на завесата на сцената са Ленски и Зарецки. Ленски седи дълбоко замислен в себе си.)

АРИЯ НА ЛЕНСКИ

Къде, къде ли отлетяхте
на пролетта ми златни дни?
(Става и минава на авансцената)

Но що ми носи новия ден?
Напразно виждам своя поглед,
Сред мрак дълбок потъва той!
Но смелост!
Съдбата има закон свой.
Дали ще падна от стрелата
или край мен ще прелети
е все едно.
За работа или за сън,
часът е все определен.
Благословен — за грижи ден,
благословен — и мрак студен...
Ще блесне ранната деница,
ще свети ярко пак денят,
а аз ще чезна във гробница
на есента във мрак злокобен!
И спомените за поета
ще отнесе спокойно Лета.
Ще ме забрави мен света, но ти, ти...
(С подем на чувството.)

Кажи ще дойдеш ли, чаровна,
в сълзи над ранната ми урна,
ще мислиш ли: „Люби ме той,
мен посвети живота свой
в разцвета му печално бурен?“

Ах Олга, аз те любех,
на теб едничка посветих
печално бурната си младост.
Ах, Олга, тъй те любех! . . .
Приятел скъп, желан приятел,
ела, ела желан приятел,
ела, съпруг съм твой, ела! . . .
Къде, къде ли отлетяхте
на пролетта ми златни дни!

СЦЕНА НА ДУЕЛА

ЛЕНСКИ:
ОНЕГИН: (дует

Врази! Нима един от други
ний кръв жадуваме да вкусим?
Нали свободните си дни,
трапези, мисли ний деляхме?
А днеска злобно,
на кръвни врагове подобно,
един за друг във тишината,
да готвим гибел хладнокръвно,
Не ще ли се усмихнем,
преди кръвта да ни обагри,
да си разминем със любов?
Hel Hel Hel Hel

(Изстрел. Ленски пада убит.)

КАРТИНА ШЕСТА

Бал в Петербург

Сцена и ария на Онегин.

ОНЕГИН: (Застанал самотен на авансцената.)

И тука ми е скучно . . .
Ни бляска, ни тази суета
не могат да ме разведрят.
Убих другаря си в дуел,
живях без труд, а и без цел
години двадесет и шест,
измъчвайки се от безделие,
без служба, без жена, без труд,
за нищо аз се не заех.
Мен овладя ме безпокойство,

преследван от роднини разни
(съдба желана за малцина)
оставих аз селцето свое,
гори и ниви запустели,
где окървавената сянка
витаеше всегда над мен!
Започнах странствуване безцелно,
изпълнен от едничко чувство,
но както всичко, мен, уви!
И странствуването ми дотегна...
Аз се завърнах и — кат' Чацки
от кораба — дойдох на бал!

(Гостите танцуват екосез. Влиза княз Гремин с жена си Татяна. Онегин с изненада се вглежда в Татяна. Гремин му разказва за щастието си.)

АРИЯ НА КНЯЗ ГРЕМИН

ГРЕМИН: (С благородство и топлота.)

На любовта сме вси покорни,
и поривите ѝ са благотворни
и за младежа още свеж,
що гледа на света с копнеж,
и за боеца белокош,
изпитан в битки със съдбата.
Онегин, няма да отричам,
безумно Тая аз обичам...
Без радост в тоя свят живях,
яви се тя и ме дари
кат слънчев лъч в зимен ден,
с със младост, да, със младост и със щастие,
Посред лукави, малодушни,
хлупаци глезени и дръзки,
злодеи смешни и досадни,
съдници тъпи и доволни,
посред кокетките набожни,
посред лакеи доброволни,
сред ежедневни модни сцени;
учтиви ласкави измени,
посред студените присъди
на хладнокръвна суета,
посред досадна пустота

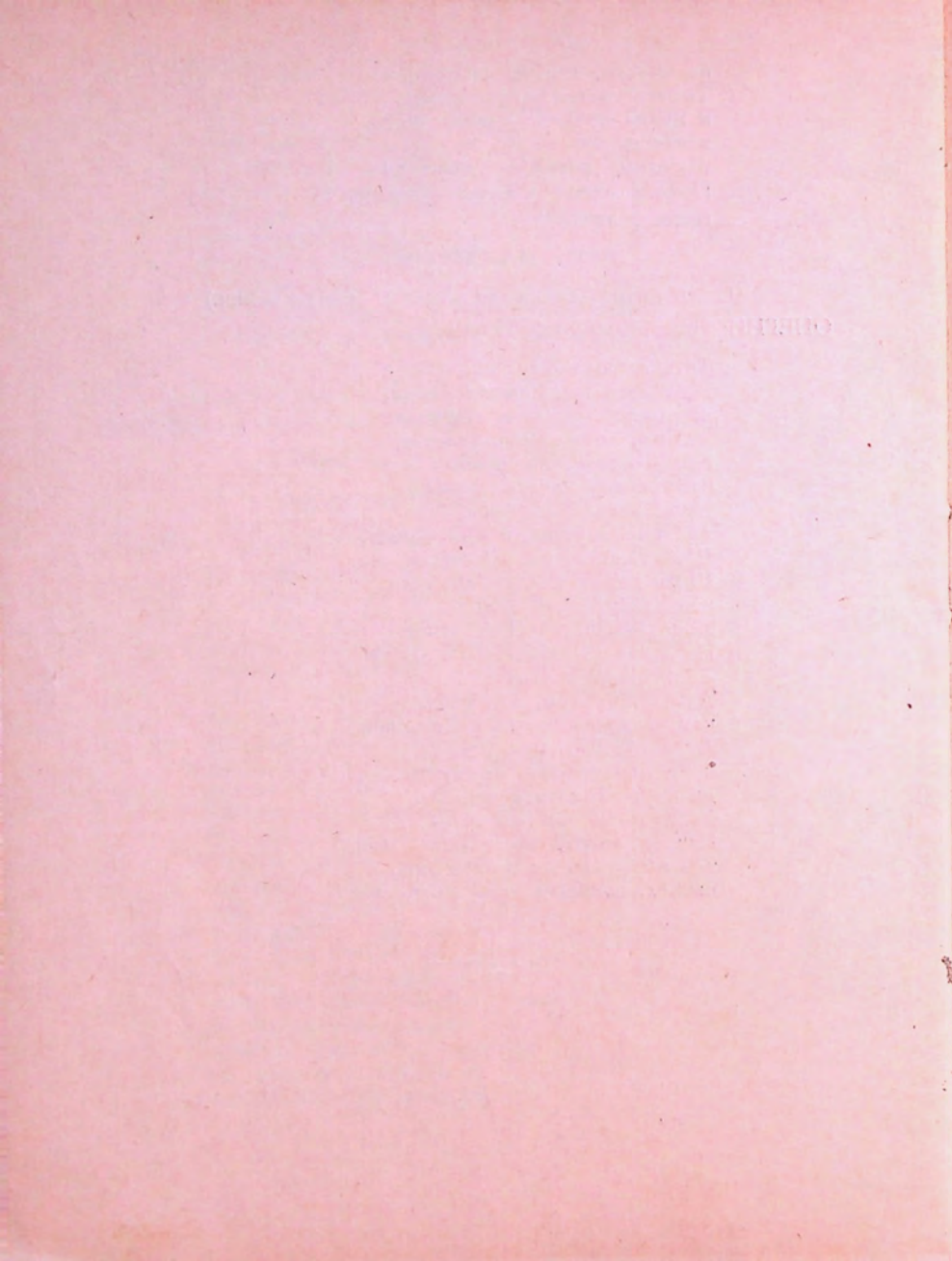
на сметки, мисли, разговори
Татяна свети кат звезда,
в мрака нощен — небе чисто.
явява се тя
в сияние ангелско лъчисто!
Пред любовта сме вси покорни . . .
(Виж отначало)

АРИЯ НА ОНЕГИН

(След като Татяна си отива с княз Гремиц.)

ОНЕГИН: Нима е същата Татяна,

Татяна на която аз
в далечен и забравен край,
настроен с плам за поучения
четях й нявга наставления?
Нима е тази, на която
отблъснах тихата печал?
Нима такава е била,
тъй равнодушна, и тъй смела?
Що става с мен? Сънувам ли?
Що в глъбините се пробуди
на охладнялата душа?
Досада? Суета? Или отново
На младост мъката — любов?
Уви! Уверен съм!
Аз влюбен съм, да, влюбен,
кат юноша от страст изпълнен.
Дори и да загина,
пред мен е блян неуловим . . .
да вкуся сладката отрова,
да се опия от мечтата! . . .
Навред, навред пред мен е той
тоз образ скъп и тъй желан,
навред, навред е той пред мен!

НАРОДНА ОПЕРА — РУСЕ

ЕВГЕНИЙ ОНЕГИН

Лирична опера в 3 действия, 7 картини

Музика П. И. Чайковски

Либрето по романа на А. С. Пушкин

Л И Ц А

(по клавира)

ЛАРИНА — помещица	{ Л. Тошева ✓ Евг. Бабачева Славова
ТАТЯНА {	{ П. Маринова М. Бохачек ✓
нейни дъщери	
ОЛГА {	{ Л. Тошева Евг. Бабачева-Славов ✓
ФИЛИПОВНА	{ Сн. Якимова ✓ Цв. Алексиева
ЕВГЕНИЙ ОНЕГИН	К. Кръстев ✓
ВЛАДИМИР ЛЕНСКИ	{ Н. ЗДРАВКОВ лауреат IV св. мл фестивал Ст. Георгиев Н. Абаджимаринов ✓ Ст. Велев
Княз ГРЕМИН	{ К. Захариев Н. Павлов ✓
РОТНИЙ	Н. Николов ✓
ЗАРЕЦКИ	{ Б. Димитров Н. Павлов А. Анастасов ✓
ТРИКЕ	{ Ст. Георгиев Хр. Крондев ✓

Селани, селянки, гости на бала.

Действието става в имението на Ларини и в Петербург (VI и VII картини) във втората половина на 19 в.

Постановка: Илия Иванов — лауреат на Димитровска награда
— гост-режисьор от Соф. нар. опера

Музикално оформление — Ромео Райчев — гл. диригент

Декоративно оформление: Цанко Димитров

Костюмно оформление: Ани х. Мишева

Диригент на хора: Н. Николаев

Балетмайстор: Асен Манолов

Концертмайстор: Хр. Дюлгеров

Корепетитори: Л. Коссова, В. Кобарелова, К. Рашенова.

Ан. Дюлгеров, Цв. Филипова

Пом. режисьори: Емил Манов и Ото Малеев

Инспициент: Люба Хаджиева

Суфльор: Людмила Сакакушева

Гримьор: В. Нанчев

Фризьор: Люба Янкова

Зав. постан. част: Димитър Казаков

Художник-изпълнител: Хр. Арnaudов

Театърмайстор: Стефан Добрев

Зав. худож. осветление: Цанко Сокеров

Зав. шив. ателиета: Йорданка Кисева и Мани Колев

Зав. дърводелско ателие: Станчо Василев

Зав. декоративно ателие: Димитър Хвърчилков

Антракти — след III и V картини

Дирекцията си запазва правото да променя обявените
представления и състави.